

See discussions, stats, and author profiles for this publication at: <https://www.researchgate.net/publication/290998365>

İlköğretim 6-8. Sınıf Türkçe Ders Kitaplarındaki Yazma Etkinliklerinin Öğretmen Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi

Article · December 2013

CITATIONS

2

READS

179

2 authors, including:

Hüseyin Özçakmak

Hatay Mustafa Kemal University

21 PUBLICATIONS 60 CITATIONS

SEE PROFILE

İLKÖĞRETİM 6-8. SINIF TÜRKÇE DERS KİTAPLARINDAKİ YAZMA ETKİNLİKLERİNİN ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİNE GÖRE DEĞERLENDİRİLMESİ*

Prof. Dr. Hüseyin GÜFTA

Mustafa Kemal Üniversitesi Eğitim Fakültesi, hgufita@gmail.com

Arş. Gör. Hüseyin ÖZÇAKMAK

Mustafa Kemal Üniversitesi Eğitim Fakültesi, h.ozcakmak@hotmail.com

Özet

Bu çalışmanın amacı, ilköğretim 6, 7 ve 8. sınıf öğrenci çalışma ve öğretmen kılavuz kitaplarındaki yazma etkinliklerinin öğretmen görüşlerine göre değerlendirilmesidir. Çalışma, programın uygulayıcısı olan öğretmenlerin yazma etkinlikleri hakkındaki görüşlerinin tespit edilmesi açısından önemlidir.

Antakya şehir merkezindeki 36 ilköğretim okulunda görev yapmakta olan 92 Türkçe öğretmeni çalışmanın örneklemini oluşturmuştur. Çalışma, 2010-2011 öğretim yılında Antakya şehir merkezinde okutulan Koza Yayınları'na ait 6, 7 ve 8. sınıf Türkçe öğrenci çalışma ve öğretmen kılavuz kitapları kullanılarak gerçekleştirilmiştir.

Çalışmada, yazma etkinliklerine yönelik öğretmen görüşlerinin tespit edilmesi amacıyla ilköğretim 6, 7 ve 8. sınıf düzeyleri için ayrı ayrı geliştirilen veri toplama araçları kullanılmıştır. Ölçekler, yapılan geçerlik ve güvenirlik çalışmasının ardından öğretmenlere uygulanmış, uygulamadan elde edilen veriler yüzde, frekans, aritmetik ortalama, standart sapma, Bağımsız Değişkenler t-Testi ve Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) istatistikleri kullanılarak analiz edilmiştir.

Çalışma sonuçlarına göre, 83 yazma etkinliğinden 37'si, amaca uygunluk, uygulanabilirlik, düzeye uygunluk ve anlaşılabilirlik boyutları açısından yüksek oranda uygun bulunurken, 23 yazma etkinliğinde bu oran %50'nin altında kalmıştır. Ayrıca yazma etkinliklerine yönelik öğretmen görüşlerinde, cinsiyet bağımsız değişkeni açısından erkek öğretmenlerin; kıdem bağımsız değişkeni açısından 16 yıl ve üstü kıdeme sahip öğretmenlerin; mezun olunan okul bağımsız değişkeni açısından ise eğitim fakültesi mezunu öğretmenlerin daha olumlu düşündükleri sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Yazma Etkinlikleri, Öğretmen Görüşleri, Öğrenci Çalışma Kitabı, Öğretmen Kılavuz Kitabı.

EVALUATION OF THE WRITING ACTIVITIES IN THE PRIMARY SCHOOL 6TH- 8TH TURKISH COURSE BOOKS ACCORDING TO THE TEACHER VIEWS

Abstract

This study aims to evaluate writing activities in the primary school 6th, 7th and 8th student's workbook, teacher guide books according to the teachers' views. The study is

* Bu çalışmada "İlköğretim 6-8. Sınıf Türkçe Ders Kitaplarındaki Yazma Becerisi ile İlgili Etkinliklerin Öğretmen Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi" adlı yüksek lisans tezinin bulgularından yararlanılmıştır.

Hüseyin GÜFTÂ, Hüseyin ÖZÇAKMAK

important in terms of the determination of views of teachers at the implementer position of program for the writing activities.

The sample of the study includes 92 Turkish teachers working at 36 primary schools in the Antakya city-center. This study was carried out using the 6th, 7th and 8th student's work books, teacher's guide books published by Koza Yayınları which are taught in the Antakya city-center for 2010-2011 educational period.

In the study, data collecting tools which were separately developed for primary school 6th, 7th and 8th grades were used in order to collect the views of teachers. The scales were applied to the teachers following the validity and reliability study. The data acquired from application were analyzed using the percentage, frequency, arithmetical average, standard deviation, Independent Variables t-Test and One-Way Analysis of Variance (ANOVA) statistics.

According to the study results, while 37 of 83 writing activities were found to be highly appropriate for expediency, applicability, fitness for level, understandability dimensions, and the same proportion for 23 activities was below the %50. As for the teacher views about the writing activities, gender, it was concluded that in terms of independent variable gender, male teachers; in terms of independent variable seniority, teachers with seniority of 16 years and above; and in terms of independent variable alma mater, the teachers graduated from educational faculty considered more positively.

Key Words: Writing Activities, Teacher Views, Student's Workbook, Teacher's Guide Book

*İlköğretim 6-8. Sınıf Türkçe Ders Kitaplarındaki Yazma Etkinliklerinin
Öğretmen Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi*

Giriş

Yazı, insanların iletişim kurmak için kullandıkları, dili belli işaretlerle belirleyen sistemdir. Diğer bir deyişle yazı sözün resimleştirilmiş biçimidir. Yazma ise, duygu, düşünce ve duyguların belli kurallara uygun olarak birtakım sembollerle anlatılmasıdır (Özbay, 2007: 115). Yazma, “insanların her türlü duygu ve düşüncelerini yakın ve uzak çevresindeki, hatta gelecekteki insanlara etkili bir biçimde ulaştırılmasını olanaklı kılar.” (Coşkun, 2007: 50).

Konuşmanın somutlaşmış şekli olan yazı, kalıcı olması nedeniyle konuşmadan daha üstün kabul edilmiştir (Göğüş, 1978: 235). Bu durum, insanları yazdıkları metinler konusunda daha dikkatli olmaya sevk ettiği için yazmaya ayrı bir önem verilmesini sağlamıştır. Literatüre bakıldığı zaman, yazma konusunda araştırmacıların genel olarak iki temel görüş etrafında toplandıkları görülmektedir. Bunlar, ürün odaklı yazma ve süreç odaklı yazma yaklaşımlarıdır.

Ürün odaklı yazma, davranışçı yaklaşımların bir sonucu olarak ortaya çıkmıştır. Bundan dolayı, geleneksel öğretimde geçerli olan çoğu unsur bu yaklaşım için de geçerlidir. Ürün odaklı yazma yaklaşımında eğitim-öğretim faaliyetleri genelde öğretmen tarafından yönlendirilir ve kontrol edilir. Öğrenci, bu yaklaşımda pasif durumdadır, verilen bilgi ne ise onu alır. Ders, sadece öğretmen tarafından anlatılarak yürütülür ve çoğunlukla sadece ders kitaplarına dayalı olarak yapılır. Öğretmenler bilgiyi aktaran konumundadır. Bu nedenle öğrenciler öğretmenin düşüncelerini ve bilgilerini almaya çalışırlar (MEB, 2009: 10). Başka bir deyişle, bilgi bireylerin dışındadır. Sadece öğretmenlerden öğrencilere transfer edilebilir. Öğrenciler duydukları ve okuduklarını öğrenirler. Bu yüzden öğrenme daha çok öğretmenlerin konuyu iyi anlatmalarına ve öğrencilerin öğretilenleri tekrar etmelerine bağlıdır (Çınar, Teyfur ve Teyfur, 2006: 50).

Ürün odaklı yazma yaklaşımında önemli olan üründür. Bu nedenle öğretmenler, öğrencilerin bireysel farklılıklarını dikkate almaksızın onlara genellikle atasözü veya özdeyişten oluşan bir konu verir ve onlardan düşüncelerini kompozisyon şeklinde yazmalarını isterler. Öğrencilere istedikleri bir konuda yazmaları için bir fırsat tanınmaz. Bu nedenle öğrencilerin ilgilerini çeken bir konuda yazma ihtimalleri azdır (Eyüp, 2008: 94). Bu yaklaşımında amaç, öğrencinin bir metin meydana getirmesidir. Doğrudan doğruya sonuca yönelik olan bu yaklaşım, süreci göz önünde bulundurmaz. Yazma, tek seferde gerçekleştirilebilen bir eylem olarak düşünülür. Yazma becerisinin bir süreç boyunca kazanılabileceği göz ardı edilir. Bunun doğal bir sonucu olarak hazırlık aşamasına yer verilmez, bu yaklaşıma göre öğrencinin her konuda her zaman yazmaya hazırıdır (Coşkun, 2007: 55).

Bu yaklaşımın temel alındığı 1981 İlköğretim Okulları Türkçe Eğitim Programı'nda yazma çalışmaları, “öğrencilerin yazılarında duygu, düşünce ve tasarıları, olaya bakış açısı, olaylar, gözlemler, izlenimler, plan ve anlam bütünlüğü, anlatımda tabilik ve duruluk, dilde doğruluk, uygun kelimelerin seçilmesi, yerli yerinde kullanılması, cümle kuruluşunda doğruluk, yazım ve noktalama işaretleri, yazının sayfaya iyi yerleştirilmesi” gibi öğelerinin kontrolü ile değerlendirilmiştir

(Kavcar, Oğuzkan ve Sever, 1995: 326). Yazma çalışmalarında süreç ile ilgili hiçbir hususa değinilmemiştir.

Yapılandırmacı yaklaşımla birlikte ortaya çıkan bir kavram olan süreç odaklı yazma yaklaşımında ise, öğrencilerin bireysel farklılıklarını dikkate alınmış, yazma etkinlikleri yapılandırmacı yaklaşıma göre düzenlenmiştir (Karatay, 2011: 29). Yapılandırıcı yaklaşım ise, 20. yüzyılın sonlarına doğru beyin üzerine yapılan araştırmaların, yeni arayış peşinde olan eğitimcilerin dikkatlerini insan beyni üzerine çekmesiyle başlamış, bu araştırmalardan elde edilen sonuçların Piaget, Vygotsky ve Bruner gibi uzmanlar tarafından eğitime aktarılmasıyla oluşmuş bir yaklaşımdır (Güneş, 2007: 33). Bu yaklaşımla birlikte birçok ülkede program reformları ilan edilmiş, ders kitapları yeniden yazılmış, sınıf ortamları ve öğrenme etkinlikleri ve ölçme yöntemleri yeniden tanımlanmıştır (Kabapınar, 2010). Dünyadaki gelişmelere paralel olarak ülkemizde de geleneksel yaklaşımlar terk edilerek yapılandırmacı yaklaşımdan hareketle yeni ilköğretim programları hazırlanmıştır (Güneş, 2009: 1).

Yapılandırmacı yaklaşım sonucunda ortaya çıkan süreç odaklı yazma yaklaşımı, yazma becerisinin süreç içerisinde kazandırılacak bir beceri olduğunu kabul eden bir yaklaşımdır. Bu yaklaşım, öğrencilerin düşünme sürecine yoğunlaşmalarını, süreci düzenlemelerini ve her aşamaya aktif katılmalarını amaçlar. Bu nedenle öğrencilere öncelikle, bağımsız düşünme, karar verme, problem çözme ve öğrenmeyi öğrenme gibi becerileri kazandırmayı kendine ilke edinir (Karatay, 2011: 25).

Süreç odaklı yazma yaklaşımı, birbirleriyle yoğun ilişki içinde olan birçok eylemin art arda kullanılmasıyla gerçekleştirilen bir süreçtir. Süreç odaklı yazmada amaç, metin oluşturmaktan daha çok, öğrencinin metin oluşturma becerisini kazanmasıdır (Coşkun, 2007: 55). Bu yaklaşımda, öğrencilerin her derste farklı bir konuda hazırlıksız bir şekilde yazı yazmaları değil, yazılarını belli bir plan dâhilinde ve belli aşamaları takip ederek oluşturmaları amaçlanır. Böylece öğrenciler, yazma süreçleri ve ortaya koydukları ürünün farkında olacakları için, yazma isteği duyacaklar ve zamanla öğretmen güdümünden kurtularak yazma becerilerini geliştireceklerdir (Karatay, 2011: 28).

Süreç odaklı yazma yaklaşımı, birbirini takip eden aşamalarda gerçekleşir. Bu aşamalar mutlaka kronolojik bir biçimde gerçekleştirilmek zorunda değildir. Zaman zaman geriye dönebilir ve önceki aşamalarda değişikliğe gidilebilir (Tompkins, 1998'den aktaran Coşkun, 2007: 56). Bu aşamalar, hazırlık, taslak oluşturma, düzenleyerek yazma, düzeltme ve yayımlamadır.

Hazırlık aşamasında, öğrencinin hem psikolojik hem de zihinsel açıdan yazmaya hazırlanması (Coşkun, 2007: 55), taslak oluşturma aşamasında, konunun ana ve alt başlıklarının belirlenmesi amaçlanır (Karatay, 2011: 33). Düzenleyerek yazma aşamasında ise, hazırlanan taslağın metin haline en iyi şekilde nasıl getirileceği üzerinde durulur. Düzeltme aşaması, iki kısımdan oluşmaktadır: taslağın düzeltilmesi ve bu taslağın metin haline getirilmesi. Son aşama olan yayımlama

*İlköğretim 6-8. Sınıf Türkçe Ders Kitaplarındaki Yazma Etkinliklerinin
Öğretmen Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi*

aşamasında ise ürün (yazı) gerçek hayata sunulur. Başkalarının yararlanmasına fırsat verilir. Yayınlama ve paylaşım farklı şekillerde olabilir.

2005 Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda Yazma Eğitimi

2005 yılında hazırlanan Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yapılandırmacı yaklaşım benimsenmiştir. Bu program, öğretmen ve öğrencilerin rollerini tamamen değiştirmiştir. Daha önceki programlarda verici-alıcı ilişkisi içerisinde değerlendirilen öğretmen ve öğrenciler, bu programla birlikte yol gösterici-bulucu ve uygulayıcı rollerine girmiş; klasik öğretme metodu olan sunuş yoluyla öğretim tekniği de yerini buluş yoluyla öğrenme tekniğine bırakmıştır. Başlıca amacı öğrencileri daha aktif hâle getirmek olan bu program, amaçları bakımından Cumhuriyet döneminden günümüze değin yapılan bütün programlardan farklıdır (Üner, 2010: 6).

Türkçe Dersi Öğretim Programı “öğrencilerin kazanımlar ve etkinlikler yoluyla dinleme/izleme, konuşma, okuma, yazma becerilerini geliştirmeleri, dilimizin imkân ve zenginliklerinin farkına vararak Türkçeyi doğru, güzel ve etkili kullanmalarını” amaçlamaktadır (MEB, 2006: 3). Programda yazma, öğrencilerin kendilerini doğru ve amacına uygun bir biçimde ifade etmesi, diğerleriyle iletişim kurmasında etkili bir araç olarak görülmüştür. Bu becerinin geliştirilmesiyle öğrenciler, duygu ve düşüncelerini dilin imkânlarından yararlanarak, yazılı anlatım kurallarına uygun bir şekilde ifade edebilecekler (MEB, 2006: 7).

Programda yazma becerisinin kazandırılması için not alma, özet çıkarma, boşluk doldurma, kelime ve kavram havuzundan seçerek yazma, serbest yazma, kontrollü yazma, güdümlü yazma, yaratıcı yazma, metin tamamlama, tahminde bulunma, bir metni kendi kelimeleriyle yeniden oluşturma, bir metinden hareketle yeni bir metin oluşturma, duyulardan hareketle yazma, grup olarak yazma ve eleştirel yazma yöntem ve tekniklerinin kullanılabileceğine değinilmiştir. Ayrıca programda, yazım ve noktalama kuralları ele alınarak, kullanılma amaç ve görevleri kısaca tanıtılmıştır. Programda ayrıca yazma kazanımları olarak; yazma kurallarını uygulama, planlı yazma, farklı türlerde metinler yazma, kendi yazdıklarını değerlendirme, kendini yazılı olarak ifade etme alışkanlığı kazanma, yazım ve noktalama kurallarını kavrama ve uygulama kazanımları ele alınmış, bu kazanımların verimli ve kalıcı olması için bu kazanımlara uygun etkinliklerin düzenlenmesi gerektiği üzerinde durulmuştur.

Çalışmanın Amacı

2005 yılında hazırlanan İlköğretim Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda, kazanılan beceri ve bilgilerin kalıcı olmasını sağlamak için süreç odaklı yazma etkinliklerine yer verilmiştir. Böylece, kazanımlar ve etkinlikler yoluyla yazma becerilerinin geliştirilmesi hedeflenmiştir (MEB, 2006: 3). Bu araştırmada, Türk öğretim hayatına 2005 Türkçe Dersi Öğretim Programı ile giren yazma etkinlikleri üzerinde durulmuş; ilköğretim ikinci kademe Türkçe öğretmen kılavuz kitapları ve öğrenci çalışma kitaplarında yer alan yazma etkinliklerinin öğretmen görüşleri doğrultusunda değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Çalışma, Türkçe öğretmen kılavuz kitapları ve öğrenci çalışma kitaplarında yer verilen yazma etkinliklerinin ilköğretim ikinci kademe düzeyinde toplu bir şekilde ele alınması bakımından önemlidir.

Sınırlılıklar

Çalışma, Antakya şehir merkezinde yer alan 36 ilköğretim okulu ve bu okullarda görev yapmakta olan 92 Türkçe öğretmeni ile; ayrıca Koza Yayınları ilköğretim 6, 7, 8. Sınıf Türkçe Öğrenci Çalışma Kitapları ve Koza Yayınları ilköğretim 6, 7, 8. Sınıf Türkçe Öğretmen Kılavuz Kitapları'nda bulunan 5 tema ve toplam 83 yazma etkinliğiyle sınırlıdır.

Yöntem

Araştırmanın Modeli

İlköğretim 6, 7 ve 8. sınıf Türkçe öğretmen kılavuz kitapları ile öğrenci çalışma kitaplarındaki yazma becerisi ile ilgili etkinliklerin öğretmen görüşlerine göre değerlendirilmesinin amaçlandığı bu araştırma, tarama modelindedir. Tarama modelleri, geçmişte ya da halen var olan bir durumu var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma modelleridir (Karasar, 2009: 77-79).

Evren ve Örneklem

Bu çalışmanın evrenini, Antakya şehir merkezinde bulunan 36 ilköğretim okulunda görev yapan 102 Türkçe öğretmeni oluşturmaktadır. Evrende belirlenen Türkçe öğretmenlerinin tamamına ulaşılmaya çalışılmış ancak çalışma, ulaşılabilen 92 Türkçe öğretmeni ile gerçekleştirilmiştir. Bu öğretmenlerin 77'si 6. sınıf; 79'u 7. sınıf; 79'u 8. sınıf Türkçe derslerini okutmaktadır.

Örneklemde yer alan öğretmenlerin cinsiyet, kıdem ve mezun olunan okul bağımsız değişkenlerine göre dağılımları aşağıda gösterilmiştir.

Tablo 1: Öğretmenlerin Cinsiyet, Kıdem ve Mezuniyetlerine Göre Dağılımı

Bağımsız Değişken		N	%
Cinsiyet	Bayan	60	65,2
	Erkek	32	34,8
	Toplam	92	100
Kıdem	1-5 yıl	11	12,0
	6-10 yıl	40	43,5
	11-15 yıl	21	22,8
	16 üstü yıl	20	21,7
	Toplam	92	100
Mezuniyet	Eğitim Enstitüsü	10	10,9
	Eğitim Fakültesi	62	67,3
	Fen-Edebiyat Fakültesi	20	21,8
	Toplam	92	100

Tablo 1'e göre, araştırmaya katılan öğretmenlerin %65,2'si bayan, %34,8'i erkektir. Kıdem açısından bakıldığında ise 6-10 yıl kıdeme sahip öğretmenlerin çoğunlukta olduğu görülmektedir (%43,5). Araştırmaya katılan öğretmenler, mezun

*İlköğretim 6-8. Sınıf Türkçe Ders Kitaplarındaki Yazma Etkinliklerinin
Öğretmen Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi*

olunan okul türleri açısından karşılaştırıldığında ise, büyük çoğunluğun eğitim fakültesi mezunu olduğu anlaşılmaktadır (%67,3).

Veri Toplama Araçları

Araştırmada 6., 7. ve 8. sınıf Türkçe öğretmen kılavuz kitapları ile öğrenci çalışma kitaplarında yer alan yazma etkinliklerine yönelik öğretmen görüşlerini belirlemek amacıyla aşağıdaki veri toplama araçları kullanılmıştır.

1. Türkçe Öğretmenlerinin 6. Sınıf Türkçe Öğretmen Kılavuz Kitabı ve Öğrenci Çalışma Kitabındaki Yazma Etkinliklerini Değerlendirme Ölçeği,
2. Türkçe Öğretmenlerinin 7. Sınıf Türkçe Öğretmen Kılavuz Kitabı ve Öğrenci Çalışma Kitabındaki Yazma Etkinliklerini Değerlendirme Ölçeği,
3. Türkçe Öğretmenlerinin 8. Sınıf Türkçe Öğretmen Kılavuz Kitabı ve Öğrenci Çalışma Kitabındaki Yazma Etkinliklerini Değerlendirme Ölçeği.

Veri Toplama Araçlarının Geliştirilmesi

Araştırmada kullanılan veri toplama araçlarının geliştirilmesi amacıyla öncelikle Antakya merkez ilköğretim okullarının 6, 7 ve 8. sınıf düzeyinde okutulan Koza Yayınları'na ait Türkçe öğretmen kılavuz kitabı ile öğrenci çalışma kitabı temin edilmiştir. Daha sonra bu kitaplarda, yazma kazanımlarına yönelik hazırlanan, 6, 7 ve 8. sınıf düzeyinde toplam 100 yazma etkinliği olduğu tespit edilmiştir. Ancak Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı okullarda eğitim öğretim yılının son 3 haftasında uygulama yapılmasına izin verilmemesi nedeniyle, araştırmada kullanılan veri toplama araçları, 6'şar tema ve 100 yazma etkinliği yerine 5'er tema ve 83 yazma etkinliğini kapsayacak biçimde oluşturulmuştur.

Ölçme araçlarının her biri dört temel boyuttan oluşmaktadır. "amaca uygunluk", "uygulanabilirlik", "düzeğe uygunluk" ve "anlaşılabilirlik" şeklinde belirlenen bu temel boyutlar, "uygun", "kısmen uygun" ve "uygun değil" olmak üzere üçlü likert tipte derecelendirilmiştir. Veri toplama aracında, "uygulanabilirlik", "düzeğe uygunluk" ve "anlaşılabilirlik" temel boyutlarında "uygun değil" seçeneğini işaretleyen öğretmenlerin, gerekçelerini ortaya çıkarmak amacıyla, alt boyutlar geliştirilmiştir. "uygulanabilirlik" temel boyutu için geliştirilen alt boyutlar "çok zaman almakta", "sınıf ortamı yetersiz", "yeterli araç gereç yok" ve "diğer"; "düzeğe uygunluk" temel boyutu için geliştirilen alt boyutlar "düzeyin üstünde", "düzeyin altında" ve "diğer"; "anlaşılabilirlik" temel boyutu için geliştirilen alt boyutlar ise "dil açısından yetersiz", "öğrencilere karışık gelmekte", "yeterli açıklama bulunmamakta" ve "diğer" şeklindedir. "diğer" seçeneği, kendilerine sunulan alt boyutların dışında görüşü olan öğretmenler için konulmuştur.

Geçerlik ve Güvenirlik Çalışmaları

Araştırmada kullanılan ölçme araçlarının geçerliğinin sağlanması amacıyla uzman görüşüne başvurulmuştur. Alanda uzman 5 öğretim elemanı tarafından değerlendirilen ölçme araçları, öğretim elemanlarının görüş ve önerileri doğrultusunda gerekli düzeltmeler yapılarak uygulamaya hazır duruma getirilmiştir.

Araştırmada kullanılan ölçme araçlarının güvenilirliğini belirlemek amacıyla güvenilirlik analizi (reliability analysis) yapılarak maddeler Cronbach Alfa güvenilirlik katsayısı ile sınanmıştır. Güvenirlik, 6, 7 ve 8. sınıf düzeylerine yönelik geliştirilen ölçme araçlarının temel boyutları için ayrı ayrı belirlenmiştir. Buna göre üç ölçme aracında bulunan temel boyutların güvenilirlik katsayıları, 6. Sınıf Amaca Uygunluk (.91), Uygulanabilirlik (.93), Düzeye Uygunluk (.91), Anlaşılabilirlik (.93); 7. Sınıf Amaca Uygunluk (.93), Uygulanabilirlik (.93), Düzeye Uygunluk (.93), Anlaşılabilirlik (.93); 8. Sınıf Amaca Uygunluk (.93), Uygulanabilirlik (.93), Düzeye Uygunluk (.93), Anlaşılabilirlik (.94) şeklinde oluşmuştur. Güvenirlik katsayılarının (.90)'nın üzerinde olması, çalışmada kullanılan ölçme araçlarının güvenilirliğinin bir göstergesi olarak kabul edilmiştir.

Veri Toplama Araçlarının Uygulanması

Geçerlik ve güvenilirlik analizleri yapılan ölçme araçları, öğretmenlere araştırmacı tarafından ulaştırılmış, gerekli açıklamalar yapılarak ölçme araçlarının nasıl değerlendirilmesi gerektiği konusunda sorulan sorulara cevaplar verilmiştir. Böylece öğretmenler tarafından anlaşılmayan noktaların, ölçme araçlarının dağıtımı sırasında giderilmesi amaçlanmıştır.

Veri Çözümleme Teknikleri

Ölçme araçları yoluyla öğretmenlerden alınan veriler “amaca uygunluk”, “uygulanabilirlik”, “düzeye uygunluk” ve “anlaşılabilirlik” boyutları göz önüne alınarak SPSS Statistics 17.0 programına aktarılmıştır. Veriler değerlendirilirken “uygun” seçeneğini işaretleyenler 3, “kısmen uygun” seçeneğini işaretleyenler 2, “uygun değil” seçeneğini işaretleyenler ise 1 şeklinde kodlanmıştır.

İstatistik paket programına aktarılan veriler üzerinde yüzde, frekans, ortalama ve standart sapma analizleri yapılmış ve elde edilen sonuçlar bulgular bölümünde verilmiştir. Araştırmada ayrıca cinsiyet bağımsız değişkeninin öğretmenlerin yazma etkinliklerine yönelik görüşleri üzerinde anlamlı bir farklılık oluşturup oluşturmadığını tespit etmek amacıyla bağımsız değişkenler t-testi; kıdem ve mezun olunan okul türü bağımsız değişkenlerinin öğretmenlerin yazma etkinliklerine yönelik görüşleri üzerinde anlamlı bir farklılık oluşturup oluşturmadığını tespit etmek amacıyla tek yönlü varyans analizi (ANOVA) yapılmıştır. Yapılan analizler sonucunda cinsiyet, kıdem ve mezun olunan okul türü bakımından istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki oluşan etkinlikler bulgular bölümünde verilmiştir.

*İlköğretim 6-8. Sınıf Türkçe Ders Kitaplarındaki Yazma Etkinliklerinin
Öğretmen Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi*

Bulgular

Tablo 2: Yazma Etkinliklerinin Amaca Uygunluğa Yönelik Öğretmen Görüşleri

Etkinlik	6. Sınıf						7. Sınıf						8. Sınıf					
	Uygun		Kısmen uygun		Uygun değil		Uygun		Kısmen uygun		Uygun değil		Uygun		Kısmen uygun		Uygun değil	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
1	48	62,3	24	31,2	5	6,5	41	51,9	33	41,8	5	6,3	59	74,7	18	22,8	2	2,5
2	40	51,9	34	44,2	3	3,9	59	74,7	19	24,1	1	1,3	46	58,2	28	35,4	5	6,3
3	51	66,2	19	24,7	7	9,1	55	69,6	22	27,8	2	2,5	52	65,8	23	29,1	4	5,1
4	32	41,6	34	44,2	11	14,3	55	69,6	22	27,8	2	2,5	48	60,8	25	31,6	6	7,6
5	58	75,3	13	16,9	6	7,8	33	41,8	37	46,8	9	11,4	59	74,7	19	24,1	1	1,3
6	46	59,7	27	35,1	4	5,2	58	73,4	18	22,8	3	3,8	56	70,9	16	20,3	7	8,9
7	38	49,4	9	11,7	9	11,7	48	60,8	30	38,0	1	1,3	61	77,2	15	19,0	3	3,8
8	56	72,7	19	24,7	2	2,6	53	67,1	24	30,4	2	2,5	62	78,5	16	20,3	1	1,3
9	44	57,1	27	35,1	6	7,8	51	64,6	26	32,9	2	2,5	46	58,2	31	39,2	2	2,5
10	53	68,8	19	24,7	5	6,5	42	53,2	33	41,8	4	5,1	69	87,3	9	11,4	1	1,3
11	32	41,6	31	40,3	14	18,2	56	70,9	19	24,1	4	5,1	48	60,8	27	34,2	4	5,1
12	60	77,9	13	16,9	4	5,2	62	78,5	12	15,2	5	6,3	50	63,3	26	32,9	3	3,8
13	53	68,8	20	26	4	5,2	65	82,3	9	11,4	5	6,3	57	72,2	21	26,6	1	1,3
14	59	76,6	14	18,2	4	5,2	39	49,4	31	39,2	9	11,4	66	83,5	11	13,9	2	2,5
15	58	75,3	16	20,8	3	3,9	37	46,8	27	34,2	15	19,0	64	81,0	13	16,5	2	2,5
16	47	61	24	31,2	6	7,8	66	83,5	10	12,7	3	3,8	61	77,2	15	19,0	3	3,8
17	54	70,1	19	24,7	4	5,2	57	72,2	17	21,5	5	6,3	49	62,0	24	30,4	6	7,6
18	53	68,8	20	26	4	5,2	65	82,3	11	13,9	3	3,8	50	63,3	26	32,9	3	3,8
19	50	64,9	21	27,3	6	7,8	43	54,4	27	34,2	9	11,4	52	65,8	23	29,1	4	5,1
20	49	63,6	26	33,8	2	2,6	41	51,9	29	36,7	9	11,4	42	53,2	31	39,2	6	7,6
21	54	70,1	22	28,6	1	1,3	66	83,5	12	15,2	1	1,3	57	72,2	20	25,3	2	2,5
22	55	71,4	22	28,6	0	0	47	59,5	25	31,6	7	8,9	65	82,3	13	16,5	1	1,3
23	46	59,7	28	36,4	3	3,9	63	79,7	12	15,2	4	5,1	67	84,8	11	13,9	1	1,3
24	39	50,6	34	44,2	4	5,2	61	77,2	15	19,0	3	3,8	67	84,8	11	13,9	1	1,3
25	60	77,9	13	16,9	4	5,2	38	48,1	35	44,3	6	7,6	50	63,3	24	30,4	5	6,3
26	58	75,3	18	23,4	1	1,3	26	32,9	40	50,6	13	16,5	50	63,3	26	32,9	3	3,8
27	-	-	-	-	-	-	62	78,5	16	20,3	1	1,3	-	-	-	-	-	-
28	-	-	-	-	-	-	59	74,7	17	21,5	3	3,8	-	-	-	-	-	-
29	-	-	-	-	-	-	54	68,4	23	29,1	2	2,5	-	-	-	-	-	-
30	-	-	-	-	-	-	46	58,2	29	36,7	4	5,1	-	-	-	-	-	-
31	-	-	-	-	-	-	44	55,7	28	35,4	7	8,9	-	-	-	-	-	-

Tablo 2’ de görüldüğü üzere, 6. sınıf düzeyinde, “12. Yay ayracın nerelerde kullanıldığının öğretilmesi” (%77,9) ve “25. Öğretmen tarafından söylenen kelimelerin öğrenciler tarafından yazılması, doğruluğunun kontrol edilmesi”(%77,9) gibi etkinliklerin; ilköğretim 7. sınıf düzeyinde, “16. Ünlem işaretinin kullanılması” (%83,5) ve “21. Üç noktanın kullanımının öğretilmesi” (%83,5) gibi etkinliklerin; ilköğretim 8. sınıf düzeyinde, “10. Öğrencilere otobiyografi yazdırılması” (%87,3) ve “23. Yay ayraçlar içerisinde verilen yerlere uygun noktalama işaretlerinin konulması” (%84,8) gibi etkinliklerin öğretmenler tarafından yüksek düzeyde amacına uygun bulunduğu görülmektedir.

Tablo 3: Yazma Etkinliklerinin Uygulanabilirliğine Yönelik Öğretmen Görüşleri

Etkinlik	6. Sınıf								7. Sınıf								8. Sınıf							
	Uygun		Kısmen uygun		Uygun değil		Uygun		Kısmen uygun		Uygun değil		Uygun		Uygun		Kısmen uygun		Uygun değil					
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
1	37	48,1	24	31,2	16	20,8	26	32,9	37	46,8	16	20,3	62	78,5	13	16,5	4	5,1						
2	31	40,3	31	40,3	15	19,5	54	68,4	21	26,6	4	5,1	43	54,4	28	35,4	8	10,1						
3	37	48,1	27	35,1	13	16,9	49	62,0	24	30,4	6	7,6	51	64,6	26	32,9	2	2,5						
4	23	29,9	28	36,4	26	33,8	53	67,1	21	26,6	5	6,3	43	54,4	32	40,5	4	5,1						
5	44	57,1	21	27,3	12	15,6	25	31,6	42	53,2	12	15,2	56	70,9	21	26,6	2	2,5						
6	43	55,8	26	33,8	8	10,4	52	65,8	21	26,6	6	7,6	52	65,8	22	27,8	5	6,3						
7	32	41,6	27	35,1	18	23,4	36	45,6	38	48,1	5	6,3	60	75,9	15	19,0	4	5,1						
8	53	68,8	21	27,3	3	3,9	52	65,8	22	27,8	5	6,3	58	73,4	19	24,1	2	2,5						
9	37	48,1	31	40,3	9	11,7	47	59,5	29	36,7	3	3,8	42	53,2	34	43,0	3	3,8						
10	53	68,8	18	23,4	6	7,8	37	46,8	37	46,8	5	6,3	64	81,0	13	16,5	2	2,5						
11	28	36,4	35	45,5	14	18,2	51	64,6	23	29,1	5	6,3	39	49,4	34	43,0	6	7,6						
12	55	71,4	18	23,4	4	5,2	60	75,9	15	19,0	4	5,1	45	57,0	30	38,0	4	5,1						
13	49	63,6	23	29,9	5	6,5	61	77,2	14	17,7	4	5,1	56	70,9	21	26,6	2	2,5						
14	55	71,4	20	26,0	2	2,6	30	38,0	37	46,8	12	15,2	64	81,0	13	16,5	2	2,5						
15	56	72,7	17	22,1	4	5,2	32	40,5	32	40,5	15	19,0	65	82,3	10	12,7	4	5,1						
16	38	49,4	27	35,1	12	15,6	62	78,5	13	16,5	4	5,1	57	72,2	19	24,1	3	3,8						
17	48	62,3	23	29,9	6	7,8	54	68,4	18	22,8	7	8,9	39	49,4	31	39,2	9	11,4						
18	52	67,5	18	23,4	7	9,1	65	82,3	11	13,9	3	3,8	45	57,0	29	36,7	5	6,3						
19	51	66,2	19	24,7	7	9,1	35	44,3	33	41,8	11	13,9	51	64,6	22	27,8	6	7,6						
20	41	53,2	30	39,0	6	7,8	30	38,0	33	41,8	16	20,3	39	49,4	29	36,7	11	13,9						
21	48	62,3	25	32,5	4	5,2	60	75,9	14	17,7	5	6,3	51	64,6	21	26,6	7	8,9						
22	55	71,4	18	23,4	4	5,2	39	49,4	29	36,7	11	13,9	56	70,9	18	22,8	5	6,3						
23	40	51,9	29	37,7	8	10,4	58	73,4	16	20,3	5	6,3	64	81,0	10	12,7	5	6,3						
24	39	50,6	31	40,3	7	9,1	54	68,4	21	26,6	4	5,1	62	78,5	11	13,9	6	7,6						
25	56	72,7	15	19,5	6	7,8	34	43,0	36	45,6	9	11,4	41	51,9	30	38,0	8	10,1						
26	54	70,1	18	23,4	5	6,5	22	27,8	41	51,9	16	20,3	46	58,2	23	29,1	10	12,7						
27	-	-	-	-	-	-	63	79,7	12	15,2	4	5,1	-	-	-	-	-	-						
28	-	-	-	-	-	-	55	69,6	18	22,8	6	7,6	-	-	-	-	-	-						
29	-	-	-	-	-	-	48	60,8	27	34,2	4	5,1	-	-	-	-	-	-						
30	-	-	-	-	-	-	43	54,4	28	35,4	8	10,1	-	-	-	-	-	-						
31	-	-	-	-	-	-	39	49,4	30	38,0	10	12,7	-	-	-	-	-	-						

Tablo 3'te görüldüğü üzere, 6. sınıf düzeyinde, "15. Kesme işaretinin kullanımı" (%72,7) ve "25. Öğretmen tarafından söylenen kelimelerin öğrenciler tarafından yazılması, doğruluğunun kontrol edilmesi" (%72,7) gibi etkinlikler; 7. sınıf düzeyinde "18. Kelimelerinin yazılışlarının öğretilmesi" (%82,3) ve "27. Verilen bir şiirin okunması, ardından şiirle ilgili soruların cevaplandırılması" (%79,7) gibi etkinlikler; 8. sınıf düzeyinde ise "10. Öğrencilere otobiyografi yazdırılması" (%81) ve "15. Öğrencilere anılarının yazdırılması" (%82,3) gibi etkinlikler öğretmenler tarafından uygulanabilirlik açısından yüksek oranda uygun bulunmuştur.

*İlköğretim 6-8. Sınıf Türkçe Ders Kitaplarındaki Yazma Etkinliklerinin
Öğretmen Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi*

Tablo 4: Yazma Etkinliklerinin Düzeye Uygunluğuna Yönelik Öğretmen Görüşleri

Etkinlik	6. Sınıf						7. Sınıf						8. Sınıf					
	Uygun		Kısmen uygun		Uygun değil		Uygun		Kısmen uygun		Uygun değil		Uygun		Kısmen uygun		Uygun değil	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
1	43	55,8	23	29,9	11	14,3	41	51,9	32	40,5	6	7,6	56	70,9	17	21,5	6	7,6
2	38	49,4	28	36,4	11	14,3	55	69,6	21	26,6	3	3,8	45	57,0	28	35,4	6	7,6
3	46	59,7	23	29,9	8	10,4	53	67,1	24	30,4	2	2,5	46	58,2	28	35,4	5	6,3
4	31	40,3	38	49,4	8	10,4	58	73,4	19	24,1	2	2,5	46	58,2	29	36,7	4	5,1
5	55	71,4	17	22,1	5	6,5	33	41,8	39	49,4	7	8,9	53	67,1	22	27,8	4	5,1
6	46	59,7	23	29,9	8	10,4	54	68,4	21	26,6	4	5,1	54	68,4	18	22,8	7	8,9
7	33	42,9	32	41,6	12	15,6	47	59,5	29	36,7	3	3,8	63	79,7	12	15,2	4	5,1
8	52	67,5	19	24,7	6	7,8	53	67,1	23	29,1	3	3,8	56	70,9	21	26,6	2	2,5
9	31	40,3	38	49,4	8	10,4	48	60,8	28	35,4	3	3,8	42	53,2	33	41,8	4	5,1
10	52	67,5	18	23,4	7	9,1	44	55,7	33	41,8	2	2,5	66	83,5	12	15,2	1	1,3
11	27	35,1	37	48,1	13	16,9	53	67,1	22	27,8	4	5,1	40	50,6	35	44,3	4	5,1
12	53	68,8	19	24,7	5	6,5	57	72,2	18	22,8	4	5,1	47	59,5	28	35,4	4	5,1
13	49	63,6	22	28,6	6	7,8	61	77,2	14	17,7	4	5,1	54	68,4	24	30,4	1	1,3
14	55	71,4	17	22,1	5	6,5	41	51,9	30	38,0	8	10,1	63	79,7	13	16,5	3	3,8
15	54	70,1	21	27,3	2	2,6	32	40,5	33	41,8	14	17,7	65	82,3	12	15,2	2	2,5
16	45	58,4	28	36,4	4	5,2	60	75,9	15	19,0	4	5,1	57	72,2	19	24,1	3	3,8
17	44	57,1	27	35,1	6	7,8	56	70,9	17	21,5	6	7,6	45	57,0	26	32,9	8	10,1
18	51	66,2	22	28,6	4	5,2	59	74,7	17	21,5	3	3,8	48	60,8	28	35,4	3	3,8
19	50	64,9	22	28,6	5	6,5	35	44,3	36	45,6	8	10,1	50	63,3	26	32,9	3	3,8
20	48	62,3	24	31,2	5	6,5	37	46,8	36	45,6	6	7,6	39	49,4	34	43,0	6	7,6
21	47	61,0	26	33,8	4	5,2	61	77,2	16	20,3	2	2,5	52	65,8	23	29,1	4	5,1
22	54	70,1	21	27,3	2	2,6	44	55,7	29	36,7	6	7,6	59	74,7	16	20,3	4	5,1
23	44	57,1	26	33,8	7	9,1	57	72,2	18	22,8	4	5,1	62	78,5	14	17,7	3	3,8
24	41	53,2	32	41,6	4	5,2	56	70,9	19	24,1	4	5,1	60	75,9	15	19,0	4	5,1
25	58	75,3	15	19,5	4	5,2	36	45,6	35	44,3	8	10,1	44	55,7	27	34,2	8	10,1
26	53	68,8	21	27,3	3	3,9	20	25,3	44	55,7	15	19,0	51	64,6	21	26,6	7	8,9
27	-	-	-	-	-	-	63	79,7	14	17,7	2	2,5	-	-	-	-	-	-
28	-	-	-	-	-	-	57	72,2	20	25,3	2	2,5	-	-	-	-	-	-
29	-	-	-	-	-	-	49	62,0	29	36,7	1	1,3	-	-	-	-	-	-
30	-	-	-	-	-	-	46	58,2	29	36,7	4	5,1	-	-	-	-	-	-
31	-	-	-	-	-	-	38	48,1	34	43,0	7	8,9	-	-	-	-	-	-

Tablo 4'te görüldüğü üzere, 6. sınıf düzeyinde, "5. Resimlerden hareketle duygu ve düşüncelerin yazılması" (%71,4) ve "25. Öğretmen tarafından söylenen kelimelerin öğrenciler tarafından yazılması, doğruluğunun kontrol edilmesi" (%75,3) gibi etkinlikler; 7. sınıf düzeyinde, "13. Verilen cümlelerde uygun yerlere soru işareti kullanılması" (%77,2) ve "27. Verilen bir şiirin okunması, ardından şiirle ilgili soruların cevaplandırılması" (%79,7) gibi etkinlikler; 8. sınıf düzeyinde ise, "10. Öğrencilere otobiyografi yazdırılması" (%83,5) ve "15. Öğrencilere anılarının yazdırılması" (%82,3) gibi etkinlikler öğretmenler tarafından düzeye uygunluk açısından yüksek oranda uygun bulunmuştur.

Tablo 5: Yazma Etkinliklerinin Anlaşılabilirliğine Yönelik Öğretmen Görüşleri

Etkinlik	6. Sınıf						7. Sınıf						8. Sınıf					
	Uygun		Kısmen uygun		Uygun değil		Uygun		Kısmen uygun		Uygun değil		Uygun		Kısmen uygun		Uygun değil	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
1	44	57,1	23	29,9	10	13,0	39	49,4	32	40,5	8	10,1	58	73,4	13	16,5	8	10,1
2	39	50,6	28	36,4	10	13,0	51	64,6	23	29,1	5	6,3	41	51,9	29	36,7	9	11,4
3	44	57,1	24	31,2	9	11,7	47	59,5	29	36,7	3	3,8	45	57,0	26	32,9	8	10,1
4	34	44,2	35	45,5	8	10,4	52	65,8	21	26,6	6	7,6	42	53,2	31	39,2	6	7,6
5	55	71,4	12	15,6	10	13,0	31	39,2	42	53,2	6	7,6	56	70,9	20	25,3	3	3,8
6	43	55,8	26	33,8	8	10,4	55	69,6	21	26,6	3	3,8	52	65,8	19	24,1	8	10,1
7	33	42,9	35	45,5	9	11,7	46	58,2	30	38,0	3	3,8	61	77,2	14	17,7	4	5,1
8	48	62,3	26	33,8	3	3,9	51	64,6	25	31,6	3	3,8	54	68,4	21	26,6	4	5,1
9	34	44,2	36	46,8	7	9,1	51	64,6	26	32,9	2	2,5	45	57,0	30	38,0	4	5,1
10	50	64,9	21	27,3	6	7,8	41	51,9	35	44,3	3	3,8	68	86,1	10	12,7	1	1,3
11	26	33,8	37	48,1	14	18,2	51	64,6	23	29,1	5	6,3	40	50,6	35	44,3	4	5,1
12	55	71,4	17	22,1	5	6,5	55	69,6	18	22,8	6	7,6	45	57,0	29	36,7	5	6,3
13	44	57,1	27	35,1	6	7,8	59	74,7	15	19,0	5	6,3	54	68,4	24	30,4	1	1,3
14	53	68,8	18	23,4	6	7,8	40	50,6	30	38,0	9	11,4	64	81,0	12	15,2	3	3,8
15	50	64,9	22	28,6	5	6,5	36	45,6	32	40,5	11	13,9	64	81,0	13	16,5	2	2,5
16	45	58,4	26	33,8	6	7,8	60	75,9	17	21,5	2	2,5	58	73,4	19	24,1	2	2,5
17	43	55,8	28	36,4	6	7,8	56	70,9	19	24,1	4	5,1	43	54,4	28	35,4	8	10,1
18	48	62,3	22	28,6	7	9,1	59	74,7	16	20,3	4	5,1	47	59,5	27	34,2	5	6,3
19	47	61,0	25	32,5	5	6,5	37	46,8	34	43,0	8	10,1	51	64,6	24	30,4	4	5,1
20	44	57,1	28	36,4	5	6,5	39	49,4	34	43,0	6	7,6	41	51,9	33	41,8	5	6,3
21	47	61,0	27	35,1	3	3,9	58	73,4	17	21,5	4	5,1	47	59,5	24	30,4	8	10,1
22	54	70,1	21	27,3	2	2,6	44	55,7	29	36,7	6	7,6	60	75,9	17	21,5	2	2,5
23	44	57,1	26	33,8	7	9,1	55	69,6	21	26,6	3	3,8	62	78,5	15	19,0	2	2,5
24	44	57,1	27	35,1	6	7,8	56	70,9	16	20,3	7	8,9	59	74,7	18	22,8	2	2,5
25	58	75,3	15	19,5	4	5,2	36	45,6	33	41,8	10	12,7	42	53,2	30	38,0	7	8,9
26	56	72,7	18	23,4	3	3,9	29	36,7	35	44,3	15	19,0	49	62,0	22	27,8	8	10,1
27	-	-	-	-	-	-	63	79,7	14	17,7	2	2,5	-	-	-	-	-	-
28	-	-	-	-	-	-	60	75,9	16	20,3	3	3,8	-	-	-	-	-	-
29	-	-	-	-	-	-	50	63,3	24	30,4	5	6,3	-	-	-	-	-	-
30	-	-	-	-	-	-	47	59,5	28	35,4	4	5,1	-	-	-	-	-	-
31	-	-	-	-	-	-	39	49,4	34	43,0	6	7,6	-	-	-	-	-	-

Tablo 5’te görüldüğü üzere, 6. sınıf düzeyinde, “25. Öğretmen tarafından söylenen kelimelerin öğrenciler tarafından yazılması, doğruluğunun kontrol edilmesi” (%75,3) ve “26. Öğretmen tarafından okunan bir hikâyeye öğrencilerin bir sonuç bölümü yazmaları” (%72,7) gibi etkinlikler; 7. sınıf düzeyinde, “16. Ünlem işaretinin kullanılması” (%75,9) ve “27. Verilen bir şiirin okunması, ardından şiirle ilgili soruların cevaplandırılması” (%79,7) gibi etkinlikler; 8. sınıf düzeyinde ise, “10. Öğrencilere otobiyografi yazdırılması” (%86,1) ve “14. Yay araçlar arasında gösterilen yerlere uygun noktalama işaretlerinin konulması” (%81,0) gibi etkinlikler öğretmenler tarafından anlaşılabilirlik açısından yüksek oranda uygun bulunmuştur.

*İlköğretim 6-8. Sınıf Türkçe Ders Kitaplarındaki Yazma Etkinliklerinin
Öğretmen Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi*

Sonuç, Tartışma ve Öneriler

Bu bölümde, bulgular doğrultusunda 6, 7 ve 8. sınıf öğrenci çalışma ve öğretmen kılavuz kitaplarında yer alan yazma etkinliklerine ilişkin öğretmen görüşleri ile ilgili bulgular ele alınmıştır.

İlköğretim 6. Sınıf Türkçe Öğrenci Çalışma ve Öğretmen Kılavuz Kitaplarında Yer Alan Yazma Etkinliklerine İlişkin Öğretmen Görüşleri ile İlgili Sonuçlar

İlköğretim 6. sınıf düzeyindeki bazı yazma etkinlikleri öğretmenler tarafından yüksek düzeyde “uygun” şeklinde belirtilmiştir. Örneğin “5. Resimlerden hareketle duygu ve düşüncelerin yazılması; “Noktanın kullanıldığı yerlerin öğretilmesi”; “12. Yay ayracın nerelerde kullanıldığının öğretilmesi”; “14. Sayıların metin içi ve dışında yazılışları”; “15. Kesme işaretinin kullanımı”; “17. da/de bağlacının yazımının kavratılması”; “21. Dostluğun Değeri” başlıklı hikâyede bulunan boş bölümlerin tamamlanması”; “22. Kısaltmalara getirilen eklerin öğretilmesi ve bunların birlikte okunması”; ve “25. Öğretmen tarafından söylenen kelimelerin öğrenciler tarafından yazılması, doğruluğunun kontrol edilmesi” ile ilgili etkinlikler amaca uygunluk, anlaşılabilirlik bakımından öğretmenlerden ortalama %70 ve daha yüksek düzeyde onay almıştır.

Bu etkinlikler üzerinde genellikle olumlu görüş belirten öğretmenlerin aynı etkinlikler için ölçekte yer alan diğer temel boyutlar açısından da olumlu görüş belirttikleri tespit edilmiştir. Bu durum öğretmenlerin etkinlikler üzerinde belirttikleri görüşlerin tutarlı olduğunu göstermektedir. Örneğin “12. Yay ayracın nerelerde kullanıldığının öğretilmesi” etkinliği amaca uygunluk açısından %77,9; uygulanabilirlik açısından 71,4; düzeye uygunluk açısından 68,8; anlaşılabilirlik açısından 71,4 oranında “uygun” olarak belirlenmiştir. Aynı şekilde “22. Kısaltmalara getirilen eklerin öğretilmesi ve bunların birlikte okunması” etkinliği amaca uygunluk açısından %71,4; uygulanabilirlik açısından %71,4; düzeye uygunluk açısından %70,1; anlaşılabilirlik açısından %70,1 oranında “uygun” olarak belirlenmiştir.

Resimler, öğrencilerin hem gözlem güçlerini, hem dikkatlerini hem de anlatımlarını geliştirmeye yardımcı olmakta, metnin konusunu tahmin edip ve ifade etmelerini kolaylaştırmaktadır (Özbay, 2008). Görsel materyallerle desteklenen etkinliklerin (Resimlerden hareketle duygu ve düşüncelerin yazılması) öğretmenler tarafından yüksek düzeyde “uygun” olarak kabul edilmesi ile bu görüş arasında bağlantı kurulabilir.

Öğretmenler tarafından çoğunlukla “uygun” olarak nitelendirilen etkinliklerin daha çok yazım ve noktalamaya yönelik olması, Koza Yayınları’nın İlköğretim 6. Sınıf Öğrenci Çalışma Kitabı ve Öğretmen Kılavuz Kitabı’nda yer alan yazım ve noktalama ile ilgili yazma etkinliklerinin amaca uygunluk,

uygulanabilirlik, düzeye uygunluk ve anlaşılabilirlik bakımından yeterli düzeyde olduğu şeklinde yorumlanabilir.

Öte yandan 2005 Türkçe Dersi Öğretim Programı'na gelinceye kadar geçen süreçte, noktalama işaretleri öğrencilere teorik olarak öğretilmiş ancak uygulamaya yeterince önem verilmemiştir. Bu nedenle öğrenciler tarafından zor kavranılan bir konu olmuştur. Ancak 2005 Türkçe Dersi Öğretim Programı ile birlikte çok sayıda yazma etkinliğine yer verilmesi neticesinde bu konudaki eksiklikler büyük ölçüde giderilmiştir (Bağcı, 2011). Fakat Doğu (2010) tarafından yapılan bir çalışmada Türkçe öğrenci çalışma kitaplarında, noktalama ve yazım kurallarını kavratıcı etkinliklere yeterince yer verildiği sonucuna ulaşılması, yazım ve noktalama üzerinde daha fazla çalışılması gerektiği düşüncesini ortaya çıkarmaktadır.

6. sınıf yazma etkinliklerinden "21. Dostluğun Değeri" başlıklı hikâyede bulunan boş bölümlerin tamamlanması" etkinliği de öğretmenler tarafından yüksek oranda "uygun" bulunan etkinlikler arasındadır. Öyküleyici metinler arasında yer alan hikâye metinlerinin diğer metin türlerine kıyasla öğrencilere daha ilgi çekici gelmesi, öyküleyici metin türlerinin öğrenciler tarafından daha kolay anlaşılmasını sağlamaktadır (Tayşi, 2007). Bu etkinlikte metin türünün hikâye olması, bu etkinliğin öğretmenler tarafından yüksek oranda "uygun" bulunmasının nedeni olarak yorumlanabilir.

"Öğretmen tarafından söylenen kelimelerin öğrenciler tarafından yazılması ve doğruluğunun kontrol edilmesi" etkinliği bir dikte etkinliğidir. Dikte "bir başkasına o anda söyleyerek yazdırmadır" (Türk Dil Kurumu, [TDK], 1998: 526). Dikte, günlük hayatta birçok yerde kullanılmaktadır. İsim, adres, alışveriş listesi ve yemek tarifi yazma gibi durumlarda işlevseldir. Dikte sırasında not alınan bilgilerin eksiksiz ve doğru olması gerekir. Aksi takdirde yazılan bilgiler bir anlam taşımaz. Bu açıdan bakıldığında, dinleme sırasında eksiksiz bir şekilde not alabilme becerisinin kazanılması çok önem taşımaktadır. Ancak ilköğretimde dikte çalışmalarına yönelik herhangi bir eğitim ve yeterli yazılı materyal bulunmamaktadır (Doğan, 2007: 68). Buradan hareketle, çoğu öğretmen tarafından yerinde bir etkinlik olarak görülen bu etkinliğin teknik yetersizliklerden dolayı uygulanamadığı sonucu çıkarılabilir.

Öğretmenler tarafından genellikle yüksek düzeyde "uygun" şeklinde görüş bildirilen yazma etkinliklerinin yanı sıra amaca uygunluk, uygulanabilirlik, düzeye uygunluk ve anlaşılabilirlik temel boyutları doğrultusunda %50 oranının altında "uygun" şeklinde görüş belirtilen etkinlikler de bulunmaktadır. "1. Atasözü, kelime ve kavramlar verilerek yurt sevgisi temalı şiir yazdırılması", "16. Öğrencilere buluşları yazdırılıp daha sonra bunların resimlettirilmesi", "3. Yapım eklerinin öğretilmesi ve cümle içinde kullanımı" etkinlikleri *uygulanabilirlik* açısından; "2. Yazdırılan yurt sevgisi temalı şiirin ölçütlere göre değerlendirilmesi" etkinliği *uygulanabilirlik ve düzeye uygunluk* açısından; "4. Grupça yapılan şiir yazma etkinliğinin değerlendirilmesi" etkinliği *amaca uygunluk, uygulanabilirlik ve anlaşılabilirlik* açısından; "9. Araştırmanın nasıl yapılacağını öğretmek amacıyla öğrencilerden konu ile ilgili araştırma soruları yazmalarının istenmesi" etkinliği,

*İlköğretim 6-8. Sınıf Türkçe Ders Kitaplarındaki Yazma Etkinliklerinin
Öğretmen Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi*

uygulanabilirlik, düzeye uygunluk, anlaşılabilirlik açısından; “7. Önceden bireysel olarak yazılan bir masalın yine bireysel olarak değerlendirilmesi”, “11. Atatürk’ün özdeyişlerinin verilip öğrencilerden bu özdeyişlerin geçtiği bir düşünce yazısı yazmalarının istenmesi” etkinlikleri ise *amaca uygunluk, uygulanabilirlik, düzeye uygunluk ve anlaşılabilirlik* açısından %50 oranının altında “uygun” bulunmuştur.

Yazma etkinliklerinin birkaçı dışında, genellikle öğretmenlerin görüşleri dört temel boyut açısından bir tutarlılık göstermektedir. Yani amaca uygunluk açısından ortalama %50’nin altında görüş bildirilen etkinlikler genellikle uygulanabilirlik, düzeye uygunluk ve anlaşılabilirlik açısından da bu şekilde değerlendirilmiştir. Bu durum, söz konusu etkinliklerin yeniden gözden geçirilmesinin ve temel boyutlar açısından uygun biçimde geliştirilmesinin bir gerekçesi olarak kabul edilebilir.

Öğretmenler şiirle ilgili etkinlikler üzerinde genellikle düşük düzeyde “uygun” şeklinde görüş belirtmişlerdir. Bunun sebeplerinden birisi öğretmenlerin şiir yazdırılması ve bu şiirlerin değerlendirilmesi ile ilgili etkinliklerin 6. Sınıf düzeyine göre zor olduğunu düşünmeleri olabilir. Bu etkinliklerden değerlendirme ile ilgili olanları ise öğretmenler tarafından çok zaman alması, karışık olması gibi nedenlerle uygulanamıyor olabilir.

“Öğrencilere buluşları yazdırılıp daha sonra bunların resimlettirilmesi” etkinliğinin uygulanabilirlik açısından öğretmenler tarafından düşük düzeyde “uygun” bulunduğu görülmektedir. Öğretmenlerin bu konudaki görüşleri; şiir, resim gibi yetenek gerektiren etkinliklerin öğrencilerin bireysel farklılıklarından dolayı uygulanmadığı şeklinde yorumlanabilir. “Araştırmanın nasıl yapılacağını öğretmek amacıyla öğrencilerden konu ile ilgili araştırma soruları yazmalarının istenmesi” etkinliği, öğretmenler için yeni bir kavram olması nedeniyle olumsuz bir şekilde algılanmış olabilir.

Etkinlikler arasında dikkati çeken diğer bir etkinlik ise, “Yapım eklerinin öğretilmesi ve cümle içinde kullanımı” etkinliğidir. Dil bilgisi öğretimine yönelik olan bu etkinlik de öğretmenlerce düşük düzeyde “uygun” bulunmuştur. Türkçe öğretmenleri dil bilgisi konularının öğretilmesi hususunda olumsuz görüşe sahiptirler (Ünal ve Şahinci, 2011). Öğretmenlerin dil bilgisi konularının öğretimi hakkında olumsuz düşüncelerinin sebebi, bu konuların 2005 Türkçe Dersi Öğretim Programı’na gelinceye kadarki süreçte ezber gerektiren bir alan olduğunun düşünülmesi etkili olmuş olabilir.

Öğretmenlerin “uygun değil” şeklinde görüş bildirdikleri etkinlikler genel olarak değerlendirildiğinde, bunların uygulanabilirlik açısından “zaman almakta” olduğu için; düzeye uygunluk açısından “düzeyin üstünde” olduğu için ve anlaşılabilirlik açısından “karışık” olduğu için uygun olmadığı görülmektedir. Başka bir çalışmada da, öğrenci çalışma ve öğretmen kılavuz kitaplarında yer verilen etkinliklerin çok zaman aldığını belirten öğretmen görüşlerine değinilmiştir. Bu çalışmada öğretmenler öğrencilerin, metinlerin uzun olması ve aynı konuyla ilgili

çok etkinliğe yer verilmesi gibi nedenlerinden dolayı sıkıldıklarını belirtmişlerdir (Doğu, 2010: 224).

İlköğretim 7. Sınıf Türkçe Öğrenci Çalışma ve Öğretmen Kılavuz Kitaplarında Yer Alan Yazma Etkinliklerine İlişkin Öğretmen Görüşleri ile İlgili Sonuçlar

İlköğretim 7. Sınıf Öğrenci Çalışma ve Öğretmen Kılavuz Kitaplarında yer alan yazma etkinliklerinin bazıları %70 ve daha yüksek oranda “uygun” bulunmuştur. Bunlar; “2. Görsellerde büyük harflerin kullanıldığı yerlerin tespit edilmesi”, “4. Gerekli yerlere uygun noktalama işaretlerinin konulması”, “6. Metnin okunması ve soruların cevaplandırılması”, “11. Yabancı kelimelerin yerlerine Türkçelerinin kullanılması”, “12. Soru işareti kullanılmasının cümlelere kattığı anlamların belirlenmesi”, “13. Verilen cümlelerde uygun yerlere soru işareti konulması”, “16. Ünlem işaretinin kullanılması”, “17. 7 Tane Erik Ağacı’ hikâyesinin yazdırılması”, “18. Kelimelerinin yazılışlarının öğretilmesi ile ilgili etkinlik”, “21. Üç noktanın kullanımının öğretilmesi”, “23. Yay ayracın kullanıldığı yerlerin öğretilmesi”, “24. Yay ayracın kullanımı”, “27. Verilen bir şiirin okunması, ardından şiirle ilgili soruların cevaplandırılması” ve “29. Kısa çizginin öğretilmesi” ile ilgili etkinliklerdir.

Bu etkinlikler üzerinde genellikle olumlu görüş belirten öğretmenlerin aynı etkinlikler için ölçekte yer alan diğer temel boyutlar açısından da olumlu görüş belirttikleri tespit edilmiştir. Bu durum öğretmenlerin etkinlikler üzerinde belirttikleri görüşlerin tutarlı olduğunu göstermektedir. Örneğin, “21. Üç noktanın kullanımının öğretilmesi” etkinliği amaca uygunluk açısından %83,5; uygulanabilirlik açısından %75,9; düzeye uygunluk açısından %77,2; anlaşılabilirlik açısından ise %73,4 oranında “uygun” bulunmuştur. Aynı şekilde, “18. Kelimelerinin yazılışlarının öğretilmesi” etkinliği amaca uygunluk açısından %82,3; uygulanabilirlik açısından %82,3; düzeye uygunluk açısından %74,7; anlaşılabilirlik açısından ise %74,7 oranında “uygun” bulunmuştur. Bu oranlardan yola çıkarak yukarıda sıralanan etkinliklerin ders kitaplarında yer almalarının yazma eğitiminin amaçlarına ulaşılması açısından oldukça yararlı olduğu sonucuna ulaşmak mümkündür.

Öte yandan amaca uygunluk, uygulanabilirlik, düzeye uygunluk ve anlaşılabilirlik temel boyutları doğrultusunda ortalama %50 oranının altında “uygun” şeklinde görüş belirtilen etkinlikler de bulunmaktadır. “7. Kendisini birisinin yerine koyarak birisine cevap yazma” ve “10. Yazılan özeti değerlendirilmeye tabi tutulması” etkinlikleri uygulanabilirlik açısından; “14. Öğrencilerden hayali bir gezi yazısını grup olarak yazmalarının istenilmesi” etkinliği amaca uygunluk ve uygulanabilirlik açısından; “1. Okunan kitaplara ilişkin görüşlerin kitap günlüğü çerçevesinde belirtilmesi” etkinliği uygulanabilirlik, anlaşılabilirlik açısından ve “5. ‘Ben Bir Reklamcıyım’ (güdümlü yazma)” etkinliği amaca uygunluk, uygulanabilirlik, düzeye uygunluk ve anlaşılabilirlik açısından; “uygun” bulunmuştur.

*İlköğretim 6-8. Sınıf Türkçe Ders Kitaplarındaki Yazma Etkinliklerinin
Öğretmen Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi*

Bunların yanı sıra, “19. Çağrışımlardan Bir Tiyatro Metni Oluşturuyorum” (duyulardan hareketle yazma), “20. Öğrencilerin verilen bir konuda grup olarak yazmaları” ve “31. ‘Gelişim ve Biz’ (kontrollü yazma)” etkinlikleri *uygulanabilirlik, düzeye uygunluk ve anlaşılabilirlik* açısından; “26. Milli Kültürümüz ve Gölge Oyunu’ başlıklı bir metin yazdırılması”, “15. Bildirme yazılarından rapor hakkında bilgi verilip öğrencilerden rapor yazmalarının istenilmesi” ve “25. Geleneksel Bir Çalgı’ hikâyesinin yazdırılması” etkinlikleri *amaca uygunluk, uygulanabilirlik, düzeye uygunluk ve anlaşılabilirlik* açısından %50 oranının altında “uygun” bulunmuştur.

Bu etkinlikler konusunda öğretmenler, genellikle dört temel boyut açısından bir tutarlılık göstermektedir. Yani amaca uygunluk açısından ortalama %50’nin altında görüş bildirilen etkinlikler genellikle uygulanabilirlik, düzeye uygunluk ve anlaşılabilirlik açısından da bu şekilde değerlendirilmiştir. Bu durum, söz konusu etkinliklerin yeniden gözden geçirilmesinin ve temel boyutlar açısından uygun biçimde geliştirilmesinin bir gerekçesi olarak kabul edilebilir.

İlköğretim 7. sınıf düzeyindeki yazma etkinliklerinden bazıları öğretmenler tarafından “uygun değil” şeklinde belirtilmiştir. Bunlardan “1. Okunan kitaplara ilişkin görüşlerin kitap günlüğü çerçevesinde belirtilmesi”; “5. ‘Ben Bir Reklamcıyım’ adlı etkinliğin yaptırılması (güdümlü yazma)”; “14. Öğrencilerden hayali bir gezi yazısını grup olarak yazmalarının istenilmesi”; “15. Bildirme yazılarından rapor hakkında bilgi verilip öğrencilerden rapor yazmalarının istenilmesi”; “19. ‘Çağrışımlardan Bir Tiyatro Metni Oluşturuyorum’ (duyulardan hareketle yazma)”; “20. Öğrencilerin verilen bir konuda grup olarak yazmaları”; “22. Bir şiirden hareketle şiir yazdırılması”; “25. ‘Geleneksel Bir Çalgı’ hikâyesinin yazdırılması”; etkinlikleri uygulanabilirlik açısından “araç-gereç yetersiz” ve “sınıf ortamı yetersiz”; anlaşılabilirlik açısından ise “karışık” olduğu için “uygun değil” bulunmuştur. Bu bulgular özellikle ders kitabı yazarları için üzerinde durulması gereken bulgulardır.

***İlköğretim 8. Sınıf Türkçe Öğrenci Çalışma ve Öğretmen Kılavuz
Kitaplarında Yer Alan Yazma Etkinliklerine İlişkin Öğretmen Görüşleri ile İlgili
Sonuçlar***

İlköğretim 8. sınıf düzeyinde öğretmenler tarafından amaca uygunluk açısından yüksek düzeyde “uygun” olarak kabul edilenler “1. Bağlaç olan da/de’nin yazılışı etkinliği”; “5. Baş tarafı verilen manzum bir hikâyenin metnin akışına göre tamamlanması”; “6. Verilen cümlelerde sıfat fiil ve sıfat tamlamalarının bulunması”; “7. Bir metnin okunması, ardından altında verilen soruların cevaplandırılması”; “8. Bir metinde yer alan yabancı kelimelerin tespit edilmesi”; “10. Öğrencilere otobiyografi yazdırılması”; “13. Metinlere ait başlıklardan hareketle öğrencilerden metinlerin içerikleri ile ilgili görüşlerini yazmalarının istenmesi”; “14. Yay ayraçlar arasında gösterilen yerlere uygun noktalama işaretlerinin konulması”; “15. Öğrencilere anılarının yazdırılması”; “16. Virgülün kullanıldığı yerlerin öğretilmesi”; “21. Öğrencilerin verilen karikatürlerden hareketle kendi duygu, düşünce, hayal ve izlenimlerini yazmaları”;

“22. Yazılışları yanlış verilen kelimelerin doğru şekillerinin boşluklara yazılması”; “23. Yay ayraçlar içerisinde verilen yerlere uygun noktalama işaretlerinin konulması” etkinlikleridir.

Bu etkinlikler üzerinde amaca uygunluk açısından genellikle olumlu görüş belirten öğretmenlerin aynı etkinlikler için ölçekte yer alan diğer temel boyutlar açısından da olumlu görüş belirttikleri tespit edilmiştir. Bu durum öğretmenlerin etkinlikler üzerinde belirttikleri görüşlerin tutarlı olduğunu göstermektedir. Örneğin, “1. Bağlaç olan da/de’nin yazılışı” etkinliği amaca uygunluk açısından %74,7; uygulanabilirlik açısından %78,5; düzeye uygunluk açısından %73,4; anlaşılabilirlik açısından ise %70,9 oranında “uygun” bulunmuştur. Benzer şekilde, “10. Öğrencilere otobiyografi yazdırılması” etkinliği amaca uygunluk açısından %87,3; uygulanabilirlik açısından %81; düzeye uygunluk açısından %83,5; anlaşılabilirlik açısından ise %86,1 oranında “uygun” bulunmuştur.

Öğretmenler tarafından ortalamanın altında “uygun” görülen etkinlikler ise “11. Not alma yöntemiyle Bedri Rahmi Eyüboğlu’nun biyografisinin yazılması”, “17. Romanları Tanıyalım’ (not alma)”; “20. Öğrencilere kelime ve kavram havuzundan seçerek söyleşi yazdırılması” ve “26. Seçilen kelimelerden denizle ilgili bir şiir yazılması” şeklinde sıralanabilir.

İlköğretim 8. sınıf düzeyindeki yazma etkinliklerinden bazıları öğretmenler tarafından “uygun değil” şeklinde belirtilmiştir. “11. Not alma yöntemiyle Bedri Rahmi Eyüboğlu’nun biyografisinin yazılması”; “17. Romanları Tanıyalım’ (not alma)” ve “20. Öğrencilere kelime ve kavram havuzundan seçerek söyleşi yazdırılması” etkinlikleri düzeye uygunluk açısından düzeyin üstünde, uygulanabilirlik açısından çok zaman almakta ve anlaşılabilirlik açısından karışık oldukları için öğretmenler tarafından uygun görülmemişlerdir.

Yazma etkinliklerinin amaca uygunluğu, uygulanabilirliği, düzeye uygunluğu ve anlaşılabilirliği hakkındaki öğretmen görüşleri incelendiğinde, öğretmen görüşlerinde cinsiyet bağımsız değişkeni açısından ortaya çıkan anlamlı farklılıkların daha çok erkek öğretmenler lehine olduğu görülmektedir. Bu durum, erkek öğretmenlerin bayan öğretmenlerden daha olumlu düşündüklerini göstermektedir. Kıdem açısından bakıldığında ise, farklılıkların daha çok, 16 yıl ve üstü kıdeme sahip olan öğretmenler lehine olduğu görülmüştür. Bu sonuç, 16 yıl ve üstü kıdeme sahip öğretmenlerin bu etkinlikler hakkında daha olumlu düşündükleri anlamına gelmektedir. Ayrıca mezun olunan okul bağımsız değişkeni açısından öğretmen görüşlerinde oluşan farklılıkların daha çok, eğitim fakültesinden mezun öğretmenler lehine olduğu tespit edilmiştir. Bu durum, eğitim fakültesinden mezun olan öğretmenlerin yazma etkinlikleri ile ilgili daha olumlu görüşlere sahip olduklarını göstermektedir.

*İlköğretim 6-8. Sınıf Türkçe Ders Kitaplarındaki Yazma Etkinliklerinin
Öğretmen Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi*

Öneriler

1. Çalışmada Koza Yayınları'nda öğretmen kılavuz ve öğrenci çalışma kitaplarında amaca uygunluk, uygulanabilirlik, düzeye uygunluk ve anlaşılabilirlik açısından yeterli görülmeyen yazma etkinliklerinin olduğu öğretmen görüşlerine göre belirlenmiştir. Bu durum diğer yayıncılar tarafından basılan kitaplarda da bulunabilir. Bu nedenle öğretmenler, yeterli düzeyde görmedikleri yazma etkinlikleri yerine alternatif etkinlikler yapmalıdırlar.

2. Özellikle, eğitim enstitüsü ve fen edebiyat fakültesi mezunu öğretmenlerin hizmet içi kurslara katılmaları, mevcut programın uygulanmasına yönelik bilgi ve deneyim sahibi olmaları programla ilgili problemleri en aza indirecektir.

3. Bazı yazma etkinliklerinin uygun olmadığı yönünde öğretmen görüşleri bulunmaktadır. Tespit edilen bu yazma etkinlikleri gözden geçirilmeli, programda belirtilen kazanımlar doğrultusunda yeniden düzenlenmelidir.

4. Bu çalışmada yazma etkinlikleri; amaca uygunluk, uygulanabilirlik, düzeye uygunluk ve anlaşılabilirlik açılarından değerlendirilmiştir. Bu konuda çalışmayı düşünen araştırmacılar, yazma etkinliklerini daha farklı boyutlardan ele alınarak değerlendirilebilir. Boyutların çeşitlendirilmesi etkinliklerin daha ayrıntılı ele alınmasını sağlayacaktır.

5. Bu çalışmada 6, 7 ve 8. Sınıf Türkçe öğretmen kılavuz ve öğrenci çalışma kitaplarında yer alan yazma etkinlikleri ele alınmıştır. Etkinlikler üzerine çalışacak olan araştırmacılar, okuma, konuşma ve dinleme etkinlikleri hakkındaki öğretmen görüşlerini ele alabilirler. Çünkü 2005 Türkçe Dersi Öğretim Programı ile birlikte önem kazanan etkinlik temelli öğretimin, uygulayıcı konumda olan öğretmenler tarafından nasıl algılandığı ve uygulandığının tespit edilmesi açısından önemlidir.

Kaynakça

- Bağcı, H. (2011). "İlköğretim 8. Sınıf Öğrencilerinin Noktalama İşaretleri İle Yazım Kurallarını Uygulayabilme Düzeyi". *Turkish Studies*, 6(1), 672-684.
http://www.turkishstudies.net/Makaleler/1513069113_ba%C4%9Fc%C4%B1hasan.pdf (Erişim Tarihi: 06.06.2011).
- Coşkun, E. (2007). "Yazma Becerisi". (Ed.: A. Kırkkılıç ve H. Akyol). *İlköğretimde Türkçe Öğretimi*. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık. s. 49-91.
- Çınar, O., Teyfur, E. ve Teyfur, M. (2006). "İlköğretim Okulu Öğretmen ve Yöneticilerinin Yapılandırma Eğitimi Yaklaşımı ve Programı Hakkındaki Görüşleri". *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 14, 47-64.
- Doğan, Y. (2007). *İlköğretim İkinci Kademe Dil Becerisi Olarak Dinlemeyi Geliştirme Çalışmaları*. Yayımlanmamış Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Doğu, Y. (2010). *İlköğretim Altıncı Sınıf Türkçe Dersi Öğrenci Çalışma Kitabındaki Etkinliklerin Uygulanabilirliğinin Öğretmen Görüşleri Doğrultusunda Değerlendirilmesi Aksaray Örneği*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi, Konya.
- Eyüp, B. (2008). *İlköğretim İkinci Kademe 1981 ile 2005 Türkçe Programlarının Karşılaştırmalı Olarak İncelenmesi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Atatürk Üniversitesi, Erzurum.
- Göğüş, B. (1978). *Orta Dereceli Okullarımızda Türkçe ve Yazın Eğitimi*. Ankara: Gül Yayınevi.
- Güneş, F. (2007). *Türkçe Öğretim ve Zihinsel Yapılandırma*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Güneş, F. (2009). "Türkçe Öğretiminde Günümüz Gelişmeleri ve Yapılandırmacı Yaklaşım". *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 11 (6), 1-21.
- Karasar, N. (2009). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Karatay, H. (2011). "Süreç Temelli Yazma Modelleri: Planlı Yazma ve Değerlendirme". (Ed: M. Özbay), *Yazma Eğitimi*, Ankara: Pegem Akademi, s. 21-42.
- Kavcar, C., Oğuzkan, F. ve Sever, S. (1995). *Türkçe Öğretimi*. Ankara: Engin Yayınları.
- Milli Eğitim Bakanlığı. (2006). *İlköğretim Türkçe Dersi 6, 7, 8. Sınıflar Öğretim Programı*. Ankara: MEB Yayınları.
- Milli Eğitim Bakanlığı. (2009). "Öğretim Programlarının Yenilenme Gerekçeleri ve Davranışçı Yaklaşım ile Yapılandırmacı Yaklaşım Arasındaki Farklar". www.ogm.meb.gov.tr/belgeler/programiyaklasim.ppt (Erişim Tarihi: 10.05.2011).
- Özbay, M. (2007). *Türkçe Özel Öğretim Yöntemleri II*. Ankara: Öncü Kitap.
- Özbay, M. (2008). *Türkçe Özel Öğretim Yöntemleri I*. Ankara: Öncü Kitap.
- Tayşi Karakuş, E. (2007). *İlköğretim 5. ve 8. Sınıf Öğrencilerinin Hikâye ve Deneme Türü Metinlerindeki Okuduğunu Anlama Becerilerinin Karşılaştırılması (Kütahya İli Örneği)*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Tompkins, G. E. (1998). *Language Arts Contents and Teaching Strategies*. Ohio: Uppe Saddle River.
- Türk Dil Kurumu. (1998). *Türkçe Sözlük* (9. Baskı). Ankara: Türk Dil Kurumu.
- Ünal, E. ve Şahinci, C. (2011). "Türkçe Öğretmenlerinin İlköğretim 6, 7, ve 8. Sınıf Türkçe Dil Bilgisi Konularının Öğretimine İlişkin Görüşlerinin İncelenmesi". *Turkish Studies*, 6(1), 1849-1862.
- Üner, Ş. (2010). *İlköğretim 7. Sınıf Türkçe Dersi Çalışma Kitaplarındaki Etkinliklerin Öğrenci Seviyesine Uygunluğunun ve Uygulanabilirliğinin Öğretmen Görüşleri Doğrultusunda Değerlendirilmesi (Aksaray örneği)*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi, Konya.